

Հաստատված է
«Հայաստանի պետական տնտեսագիտական
համալսարան» պետական ոչ առևտրային
կազմակերպության գիտական խորհրդի
2021 թվականի հունվարի 22-ի N 6 - 3 որոշմամբ
գիտական խորհրդի նախագահ, ռեկտոր

Դ. Ռ. Գալոյան
2021 թ.

ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵՏՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ
ԴՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԵՎ
ԱՏԵՍԱՎՈՐՄԱՆ**

1. Սույն կանոնակարգով սահմանվում են «Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (այսուհետ՝ ՀՊՏՀ) պրոֆեսորադասախոսական կազմի (պրոֆեսոր, դոցենտ, ասիստենտ, դասախոս)¹ վերապատրաստման և ատեստավորման կարգը, չափանիշները և պայմանները, որոնց հիման վրա իրականացվում է նրանց մրցութային ընտրության և պաշտոնների տեղակալման գործընթացը:

¹ կանոնակարգում դասախոս բառն օգտագործվում է նաև լայն իմաստով (պրոֆեսորադասախոսական կազմի անդամ)

2. Սույն կանոնակարգի իրավական հիմքերն են՝ Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգիրքը, «Կրթության մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքները, ՀՊՏՀ-ի կանոնադրությունը և ներքին իրավական ակտերը:

3. ՀՊՏՀ-ի պրոֆեսորադասախոսական կազմի վերապատրաստումը և ատեստավորումը պարտադիր և շարունակական գործընթացներ են, որոնք դասախոսը պետք է անցնի առնվազն 5 տարին մեկ:

4. ՀՊՏՀ-ի պրոֆեսորադասախոսական կազմի վերապատրաստման և ատեստավորման գործընթացները նախորդում են ՀՊՏՀ-ի պրոֆեսորադասախոսական կազմի պաշտոնների տեղակալման ընտրության բաց մրցույթին և դրան մասնակցելու պայմաններից մեկն են: ՀՊՏՀ-ում չաշխատող հավակնորդները ևս ներգրավվում են սույն կանոնակարգով նախատեսված ատեստավորմանը:

Վերապատրաստումը աշխատողի՝ օրենսդրորեն ամրագրված հիմնական իրավունքներից մեկն է և գործատուի պարտականությունը՝ նրան տրամադրելու այդ իրավունքն ու ապահովելու դրա իրացումը:

Վերապատրաստումը դասախոսի մասնագիտական և ընդհանուր նոր գիտելիքների ու փորձի, դասավանդման մեթոդների, կարողությունների ու հմտությունների կատարելագործման շարունակական գործընթաց է, որի առաջնահերթ նպատակն է բավարարել դասախոս մասնագետների պահանջմունքները՝ ստանալու ոլորտի նորագույն գիտական ձեռքբերումների վերաբերյալ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը և առաջատար միջազգային ու հայրենական փորձը:

Ատեստավորումը դասախոսի մասնագիտական և ընդհանուր գիտելիքների, դասավանդման մեթոդների, կարողությունների ու հմտությունների՝ զբաղեցրած

պաշտոնի պահանջներին և որակավորման չափորոշիչներին համապատասխանության որոշման գործընթաց է:

5. Վերապատրաստման և ատեստավորման ընդհանուր նպատակն է ապահովել դասախոսի՝

1) մասնագիտական գիտելիքի արդիականացումը և խորացումը,

2) մանկավարժական պատրաստվածության պատշաճ մակարդակը և գործնական հմտությունների, հաղորդակցության եղանակների ու միջոցների կատարելագործումը:

6. ՀՊՏՀ-ի դասախոսական հիմնական կազմի վերապատրաստման և ատեստավորման գործընթացները կազմակերպվում են ՀՊՏՀ-ի կողմից և նրա ֆինանսական միջոցներով ու հասանելի են բոլոր դասախոսներին:

7. ՀՊՏՀ-ի պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական վերապատրաստման ծրագրերը մշակվում են համապատասխան ամբիոնների կողմից, քննարկվում ամբիոնների նիստերում և դրական եզրակացությամբ ներկայացվում ֆակուլտետի գիտական խորհրդի և ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի հաստատմանը:

(7-րդ կետը փոփ., խմբ. 08.02.2022 N 8-6)

8. ՀՊՏՀ-ի պրոֆեսորադասախոսական կազմի վերապատրաստման և ատեստավորման գործընթացների կազմակերպման պարտականությունը դրվում է ՀՊՏՀ-ի շարունակական կրթության բաժնի վրա:

(8-րդ կետը փոփ., խմբ. 08.02.2022 N 8-6)

9. ՀՊՏՀ-ի պրոֆեսորադասախոսական կազմի վերապատրաստման գործընթացները կազմակերպվում են որակավորման բարձրացման (մասնագիտական և մանկավարժական պատրաստվածության) ծրագրերով, որոնք, ինչպես նաև դրանց կատարմանը վերաբերող նյութերը տեղադրվում են ՀՊՏՀ-ի կայքում:

Մասնագիտական պատրաստվածության ծրագրով վերապատրաստումն ապահովում է մասնագիտության բնագավառի արդի հիմնախնդիրների և նոր հմտությունների յուրացումը՝ ՀՊՏՀ-ի կրթական համապատասխան ծրագրերին և դասընթացների ծրագրերին համապատասխան:

(9-րդ կետի 2-րդ պարբ. փոփ., խմբ. 08.02.2022 N 8-6)

Մանկավարժական պատրաստվածության ծրագրով վերապատրաստումն ապահովում է դասավանդման հիմունքների նոր մեթոդների, հոգեբանության և մանկավարժության տեսական գիտելիքների յուրացում, խոսքի տեխնիկայի հմտությունների զարգացում, համարժեք ռեֆլեքսիա, ուսանողի հետ պատշաճ հաղորդակցության և նրա արժեհամակարգն ու գիտելիքերն անաչառ գնահատելու ունակություն:

10. Մրցութային կարգով պրոֆեսորադասախոսական պաշտոնների տեղակալմանը մասնակցող թեկնածուները պարտավոր են ներկայացնել վերապատրաստման և ատեստավորման ՀՊՏՀ-ի կողմից սահմանված վավերապայմաններով փաստաթուղթ (հավաստագիր, վկայական):

11. Հարգելի պատճառով (հիվանդություն, գործուղում և այլն) վերապատրաստմանը չմասնակցած դասախոսն իրավունք ունի մասնակցելու հաջորդ վերապատրաստմանը:

12. Վերապատրաստման առավելագույն ժամաքանակը 40 ժամ է, որից մասնագիտական՝ 30 ժամ, մանկավարժական՝ 10 ժամ:

13. Վերապատրաստվող դասախոսը չի ազատվում աշխատանքային պարտականությունների կատարումից: Գործատուն վերապատրաստվող դասախոսի համար ապահովում է բոլոր անհրաժեշտ պայմանները՝ համատեղելու աշխատանքը և վերապատրաստման դասընթացը:

14. ՀՊՏՀ-ի պրոֆեսորադասախոսական կազմի վերապատրաստման գործընթացներն իրականացվում են համապատասխան ոլորտի փորձառու՝ վերապատրաստման ծրագրով կրթական, խորհրդատվական կամ մասնագիտական

աշխատանքի առնվազն 3 տարվա աշխատանքային փորձ ունեցող, պրակտիկ աշխատողների, դասախոսների և գիտնականների կողմից:

15. ՀՊՏՀ-ի պրոֆեսորադասախոսական կազմի ատեստավորումն իրականացվում է հետևյալ բաղադրիչներով՝

- 1) մասնագիտական պատրաստվածության ստուգում և գնահատում,
- 2) մանկավարժական պատրաստվածության ստուգում և գնահատում:

16. Դասախոսի վերապատրաստումն ավարտվում է ատեստավորմամբ (մասնագիտականը՝ 100 միավոր գնահատմամբ, մանկավարժականը՝ մասնակցության արդյունքներով), որով որոշվում է ստուգվողի՝ ուսուցման ծրագրով ստացած գիտելիքի, հմտության և կարողության համապատասխանությունը նրա զբաղեցրած պաշտոնի պահանջներին և որակավորման չափանիշներին:

(16-րդ կետը փոփ., խմբ. 08.02.2022 N 8-6)

17. Մասնագիտական ատեստավորման արդյունքում՝ 60-69% ապահոված դասախոսը պարտավոր է վերապատրաստվել և անցնել ատեստավորում 2 տարի անց, 70-79%-ի դեպքում՝ 3 տարի անց, 80-89%-ի դեպքում՝ 4 տարի անց, 90-100%-ի դեպքում՝ 5 տարի անց:

18. Ատեստավորում չանցած (քննական գնահատման 60%-ը չապահոված և (կամ) ստուգարքը չանցած) դասախոսն իրավունք ունի մինչև իր աշխատանքային պայմանագրի ավարտը երկրորդ անգամ անցնել վերապատրաստում (իր դիմումով ու իր մասնակի վճարմամբ) և ատեստավորում կամ միայն ատեստավորում:

19. ՀՊՏՀ-ի պրոֆեսորադասախոսական կազմի ատեստավորումն անցած դասախոսներին տրվում է ՀՊՏՀ-ի կողմից սահմանված վավերապայմաններով փաստաթուղթ (հավաստագիր, վկայական), իսկ ատեստավորումը չանցած դասախոսներին՝ վերապատրաստման դասընթացների մասնակցության տեղեկանք:

20. Ատեստավորում անցած դասախոսը ձեռք է բերում ՀՊՏՀ-ի պրոֆեսորադասախոսական կազմի պաշտոնների տեղակալման մրցույթին մասնակցելու իրավունք:

21. Երկու անգամ ատեստավորման սահմանված նվազագույն շեմը չհաղթահարած անձի հետ, որպես դասախոսի, աշխատանքային պայմանագիր չի կնքվում:

22. Մասնագիտական ատեստավորման անցկացման ձևը որոշում է ամբիոնը՝ ելնելով ամբիոնի ուղղվածությունից, դասավանդվող առարկաների մասնագիտական ուղղվածությունից: Ատեստավորման անցկացման ձևը քննարկվում է ամբիոնների նիստերում և դրական եզրակացությամբ ներկայացվում ֆակուլտետի գիտական խորհրդի և ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի հաստատմանը:

(22-րդ կետը փոփ., խմբ. 08.02.2022 N 8-6)

23. Ատեստավորման փաստաթղթերը պահվում են դասախոսի անձնական գործում:

24. Դասախոսի ատեստավորման արդյունքների մասին որոշումը կարող է բողոքարկվել դատական (վարչական) կարգով:

25. Սույն կանոնակարգով սահմանված դրույթների խախտման դեպքում ատեստավորման արդյունքը դատական կարգով կարող է ճանաչվել անվավեր:

26. Սույն կանոնակարգով սահմանված ատեստավորման վերաբերյալ դրույթները, որպես համալսարանի պրոֆեսորադասախոսական կազմի պաշտոնների տեղակալման ընտրության բաց մրցույթին մասնակցելու պարտադիր պայման, ուժի մեջ են մտնում 2022 թվականի հունվարի 1-ին: